

Vyjádření oponenta ke Konceptci revize vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Koncepce revize vzdělávací oblasti: Člověk a jeho svět

Oponent: PhDr. Eva Šírová, Ph.D.

Posouzení textu

Předkládaný návrh koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je strukturován pouze na dvě hlavní části a není strukturován dle zadaných otázek, což ztěžuje posouzení předkládaného materiálu dle zadaných kritérií pro oponenty.

Text je nicméně formulován srozumitelně i pro běžného učitele základní školy. Uvedené informace a formulace považuji za odborně a terminologicky přesné, rozhodně by však čtenářům pomohlo strukturování dle zadaných otázek. Na otázku 2. a 3. v první části není explicitně odpovězeno. Myslím, že by bylo vhodné zmínit i pár inspirativních vývojových trendů v ČR i v zahraničí.

Posouzení obsahu

Předložený návrh koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět považuji za inovativní v mnoha směrech, především díky důrazu na **posílení osobnostně sociálního rozvoje žáků**, na **změny v realizaci výuky** směrem k častějšímu využívání aktivizačních a evokačních metod s propojením s praktickými životními situacemi apod., což je zcela v souladu s aktuálním celosvětovým trendem a vyplývá to i ze změn ve společnosti a ze změn ve výchově současné generace dětí. Osobnostně sociální výchova je zásadní pro zvýšení kvality života nás všech, a navíc dle řady výzkumů patří touto výchovou rozvinuté či získané dovednosti (tzv. soft skills) mezi nejžádanější dovednosti na trhu práce (např. dovednost spolupracovat v týmu, řešit problémy, kriticky myslet, emoční inteligence, vedení lidí, dovednost rozhodovat se, kreativní myšlení, prezentační a komunikační dovednosti, orientace na službu, kognitivní flexibilita) a ty je potřeba cíleně rozvíjet vhodnými metodami, které většinou běžní učitelé neznají.

Autoři navrhované koncepce revize této VO neopomněli ani současný silný trend k digitalizaci naší společnosti a zahrnují i toto do své koncepce důrazem na **rozvoj digitálních kompetencí žáků** a nezapomínají i na otázku digitálního wellbeingu, který nyní rezonuje i v mnoha pedagogických a psychologických výzkumech. Doporučuji proto v tomto směru ještě více v koncepci zdůraznit nutnost vzdělávání i učitelů v této oblasti.

Navrhované **propojování** této oblasti s dalšími VO především na 2.stupni ZŠ a s průřezovými tématy vidím také jako velice potřebné, zvláště v oblasti obsahu učiva. Autoři této koncepce správně zdůrazňují potřebu kooperace s pracovními skupinami pro jednotlivé vzdělávací oblasti. Velice v tomto směru oceňuji i přehlednou tabulku souvisejících vzdělávacích oblastí pro všechny tři stupně vzdělávání od předškolního po 2. stupeň ZŠ.

V závěru předkládaného dokumentu autoři také správně zdůrazňují nutnost vhodné a aktualizované neustálé **metodické podpory** učitelů. Myslím, že je na místě tuto podporu směřovat a navrhovat šířeji i směrem ke školským poradenským zařízením a **rodičům**. Širší edukace a dobrá informovanost je klíčová při zavádění změn ve školství. Vhodná a intenzivní edukace rodičů se např. ukázala jako zásadní faktor při snižování šikany ve školách ve Finsku.

Doporučení

V návaznosti na předcházející text bych ráda doporučila **strukturovat text** koncepce **dle zadaných otázek** a do navrhované koncepce **explicitněji zmínit funkční zahraniční modely výuky** odpovídající vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (viz otázka 2 Jaké současné vývojové trendy vzdělávací oblasti a souvisejících vědních oborů (v zahraničí i v ČR) považujete za inspirativní a přínosné pro všeobecný rozvoj žáků a jejich vzdělávací potřeby a měly by být promítnuty do revidovaného RVP ZV?).